

378:37.011.3-051(082)

И60

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ УКРАИНЫ
КРИВОРОЖСКИЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ

Индивидуальный подход в подготовке
будущего учителя

СБОРНИК НАУЧНЫХ ТРУДОВ

позиції і формування правильних стереотипів поведінки. — така роздвоєність в знаннях і непослідовністю в свіданні і поведінці преодолівається. Вирабатуються необхідним уміння і навички критичного мислення.

С цієї точки зрення важні проблемні завдання, пропонує оцінити те или інші погляди, вибрати правильний відповідь, вирішити спірний питання, побачити проблему, дати опір ворожим позиціям. В результаті студенти все більше стають союзниками викладачів, у них розвиваються здатності до самоосвіті і самовихованню. Це, в свою чергу, веде до перетворення їх на об'єкт навчально-виховного процесу в суб'єкт.

Зоренко І. С.

САМОКОНТРОЛЬ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ ЯК УМОВА ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Сучасні тенденції навчання іноземним мовам та деякі тенденції методики та педагогіки (Н. Ф. Талізїна, В. К. Буряк, К. Б. Єсипович, Є. Л. Носенко, Л. М. Деркач) одними з головних вважають проблеми, пов'язані з організацією самостійної роботи учнів, тобто контроль, самоконтроль та самокорекції.

Проблема самоконтролю та його формування не є новою. Вона була предметом неодноразового розгляду в психолого-педагогічній та методичній літературі.

Так, наприклад, В. М. Глазирїна стверджує, що ефективна саморегуляція навчальної діяльності є суттєвим показником її сформованості, «важливою умовою досягнення високого рівня саморегуляції є розвиток самоконтролю». Його використання допомагає учням не тільки виправляти помилки, але й попереджувати їх.

А. Я. Арет визначає самоконтроль, як здатність людини слідувати за собою, перевіряти себе, усвідомлювати свою поведінку діяльність.

А. С. Линда трактує самоконтроль як компонент самостворення який включає самосвідомість і саморегулювання людиною своєї діяльності і поведінки.

Л. В. Нарова розглядає самоконтроль як рису особистості.

Ми намагаємося розглянути самоконтроль як одну з умов підвищення ефективності самостійної роботи учнів. У своїй роботі ми спираємося на такі теоретичні положення про самоконтроль:

— суть самоконтролю полягає у співставленні отриманого результату діяльності з запланованим;

— суть самоконтролю полягає у співставленні отриманого результату діяльності з запланованим;

— психологічна структура самоконтролю включає всі її психічні процеси і властивості, необхідні для спонукальної та виконавчої саморегуляції людиною своєї діяльності;

— головним психологічним механізмом самоконтролю є внутрішня увага та внутрішнє мовлення, які служать засобом функціонування знань, розумових умінь і навичок, необхідних для здійснення самоконтролю. Внутрішнє мовлення виступає як «пусковий механізм» самоконтролю і як «гальмуючий механізм» неправильних дій, який робить можливим не тільки знаходження і виправлення помилок, але і їх попередження (Л. С. Вигодський, О. М. Леонтьєв, А. Р. Лурия, А. В. Запорожець).

Цікавим є дослідження, проведене Л. М. Деркач, в якому розглядається психологія самоконтролю в процесі засвоєння іноземних мов. Вона аналізує загальнонауковий зміст поняття самоконтролю в цілому і в іншомовній мовленнєвій діяльності зокрема, причому в напрямі від феноменологічних даних до узагальнень і теоретичних побудов.

Результати констатуючого експерименту показують, що у школярів склалось життєве розуміння контролю та самоконтролю як зовнішнього, зі сторони інших: сестри, вчителя... Про це говорять такі відповіді: «контроль, це коли про тебе дбають, слідкують за тобою», «контроль — це перевірка диктанту», «Контроль — це слідкування за навчанням».

Тому нашу експериментальну роботу ми побудували в двох напрямках: теоретичному та практичному.

Перший напрямок: ми намагалися подати учням спеціально розроблений теоретичний блок інформації про значення, суть та операційний склад самоконтролю.

Другий напрямок: виконання різноманітних практичних вправ: а) на засвоєння теоретичного блоку інформації; б) спеціально розроблені тести для поточного та підсумкового контролю та самоконтролю.

Иванченко И. В.

ФОРМИРОВАНИЕ ДИДАКТИЧЕСКИХ УМЕНИЙ У БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ

Процесс формирования дидактических умений у студентов как развития у них способности выполнять определенную деятельность и действия в новых условиях связан с приобретением системы умений. Организация и руководство со стороны учителя учебно-познавательной деятельности школьников могут быть представлены как система профессиональных задач, подчиненных особым целям деятельности. В этой мысленной модели системе практических задач профессиональной деятельности, соответствует система познавательных задач учебной деятельности, а последней — система общих и частных дидактических умений. Содержание и структура формулировки и эвристической программы учебной задачи должны быть адекватны цели, условию и процессу действия, подлежащего формированию и выполнению в учении. Учебные задачи и их решения